

ВІДБУДОВА УКРАЇНИ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ПРИНЦИПАМИ ЗЕЛЕНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

8 квітня 2024

Доповідач:
Людмила ЦИГАНОК,
президентка Асоціації
професіоналів довкілля (PAEW)

REBUILDING UKRAINE ON EUROPEAN principles of green recovery

8 April 2024

Speaker:
Liudmyla TSYGANOK,
President of the Professional Association
of Environmentalists of the World (PAEW)

PAEW

liudmyla.paeu@gmail.com

НЕБЕЗПЕЧНІ ВІДХОДИ

Питання - «вектори невідкладності»:

ЯКА КІЛЬКІСТЬ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВІДХОДІВ на сьогодні накопичена у розрізі областей і плани міністерства щодо поводження з ними на 2024 рік?

ХТО НА СЬОГОДНІ ВИЗНАЧАЄ НЕБЕЗПЕЧНІ ВЛАСТИВОСТІ цих відходів для здоров'я людей і навколишнього природного середовища, які роблять відходи небезпечними, відповідно до додатка 3 до Закону України «Про управління відходами»?

РЕГІОНАЛЬНІ ПЛАНИ УПРАВЛІННЯ відходами передбачають їх безпечне зберігання?

ДЕІ МАЄ У ПЛАНАХ ПЕРЕВІРКИ місць «тимчасового зберігання»?

..... 1 .....

..... 2 .....

..... 3 .....

..... 4 .....

HAZARDOUS WASTE

Issues – «vectors of urgency»:

WHAT IS THE AMOUNT OF HAZARDOUS WASTE currently accumulated in the regions and what are the Ministry's plans for its management in 2024?

WHO CURRENTLY DETERMINES THE HAZARDOUS EFFECTS of these wastes on human health and the environment, which define waste as hazardous, in accordance with Annex 3 to the Law of Ukraine «On Waste Management»?

DO REGIONAL WASTE MANAGEMENT PLANS cover safe storage of waste?

DOES THE SEI PLAN TO INSPECT «temporary storage» facilities?

НЕБЕЗПЕЧНІ ВІДХОДИ

Питання - «вектори невідкладності»:

ПХБ (поліхлоровані біфеніли) **ПХД** (поліхлоровані дифеніли) і **ПХТ** (поліхлоровані терфеніли) – яка кількість станом на 01.01.2024? Які плани щодо поводження з ними на 2024 рік?

ХЕРСОНСЬКІ ПЕСТИЦИДИ, які не змила вода «Каховського горя» (є і такі, багато) – що з ними? Які плани на майбутнє?

У зв'язку з нещодавнім ракетним ударом 8 ракетами по Дніпрогесу та ураженням опори греблі № 2, є суспільний запит на таку інформацію – у разі руйнування частини греблі, **ЯКІ З НЕБЕЗПЕЧНИХ ВІДХОДІВ ПОТРАПЛЯТЬ У ЗОНУ ЗАТОПЛЕННЯ?** Їх буде завчасно евакуйовано у більш безпечні місця?

HAZARDOUS WASTE

Issues – «vectors of urgency»:

What is the amount of **PCBs** (polychlorinated biphenyls), **PCDs** (polychlorinated diphenyls) and **PCTs** (polychlorinated terphenyls) accumulated as of 01.01.2024? What are the plans for their management in 2024?

WHAT ABOUT THE KHERSON PESTICIDES that were not washed away by the water of the Kakhovka disaster (there are a lot of those)? What are the plans for the future?

In connection with the recent missile attack on Dnipro HPP by 8 missiles and the damage to the support structure of dam No. 2, there is a public inquiry for the following information: in case of partial destruction of the dam, **WHAT HAZARDOUS WASTE WILL BE RELEASED INTO THE FLOOD ZONE?** Is it going to be previously removed to safer places?

..... 5 .....

..... 6 .....

..... 7 .....

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ЧЗВ

(Чорнобильська зона відчуження)

У ЧЗВ можлива величезна пожежа на радіоактивно забруднених територіях на площі до 100 тис. га із запасом горючих матеріалів від 12 до 15 млн.м³.

Кабінет Міністрів України, після катастрофічної пожежі 2020 року, розпорядженням від 24 лютого 2021р. № 244-р затвердив «Комплексний план заходів із створення (відновлення) системи пожежної безпеки на території зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення на 2021-2024 роки».

FIRE SAFETY IN THE CEZ

(Chornobyl Exclusion Zone)

A huge fire is possible on radioactively contaminated territories in the CEZ of up to 100 thousand hectares with a stock of combustible materials from 12 to 15 million m³.

Following the catastrophic fire of 2020, the Cabinet of Ministers of Ukraine approved the Comprehensive Action Plan for the Creation (Restoration) of a Fire Safety System in the Exclusion Zone and the Zone of Unconditional (Mandatory) Resettlement for 2021-2024 by its order No. 244-p dated 24 February 2021.

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ЧЗВ

(Чорнобильська зона відчуження)

- ✓ створення автоматизованої системи раннього виявлення пожеж?
- ✓ створення комплексної системи захисту периметра території?
- ✓ створення протипожежних смуг та розривів, мінералізованих смуг, доріг протипожежного призначення, кварталних просік?
- ✓ виконання робіт з розчищення згарищ, що утворились внаслідок надзвичайних ситуацій, що виникли у 2015 та 2020 роках?
- ✓ створення резерву паливно-мастильних матеріалів з метою попередження та ліквідації масштабних лісових пожеж?

ЩО
ВИКОНАНО

З ТОГО
ПЛАНУ?

WHAT HAS BEEN
IMPLEMENTED
from that plan?

FIRE SAFETY IN THE CEZ

(Chornobyl Exclusion Zone)

- ✓ development of an automated system for early fire detection?
- ✓ establishing a comprehensive perimeter protection system?
- ✓ creation of fire protection strips and gaps, mineralised strips, roads for fire protection purposes, and block clearings?
- ✓ cleaning up the burned areas formed as a result of the emergency situations that occurred in 2015 and 2020?
- ✓ creating a reserve of fuels and lubricants to prevent and extinguish large-scale forest fires?

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ЧЗВ

(Чорнобильська зона відчуження)

Автоматизована система виявлення пожеж, що могла визначати координати, яка передавала інформацію також на «роскосмос», тепловізорна система раннього виявлення пожеж (об'єкт «Дуга») можливо ушкоджена окупантами та не функціонує і потребує перевірки конфіденційності систем передачі інформації. Альтернативної системи виявлення пожеж – не існує, з 9 протипожежних спостережних щогол – працює на сьогодні функціонує лише 2 (у 2021 – було 9).

ІНФОРМУЄМО:

..... 1 .....

FOR YOUR
INFORMATION:

FIRE SAFETY IN THE CEZ

(Chornobyl Exclusion Zone)

An automated fire detection system that could determine coordinates which also transmitted information to the russian state space corporation, the thermal imaging system for early fire detection («Duga» facility), may have been damaged by the occupiers and is not operational and requires confidentiality checks of information transmission systems. There is no alternative fire detection system, and only 2 of the 9 fire observation masts are currently operational (in 2021, there were 9).

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ЧЗВ

(Чорнобильська зона відчуження)

Комплексна система захисту території існує лише на папері, патрулювання носить формальний характер у вигляді встановлення аншлагів і роз'яснювальної роботи. Відомча пожежна охорона – не фінансується. Невідома доля спеціалізованих протипожежних дронів, що передала ОБСЕ та трьох протипожежних дронів і 5 камер відеоспостереження, переданих Лісовою службою США (було встановлено на протипожежних вежах). Аналіз «Публічного звіту про результати діяльності ДАЗВ у 2023 році» свідчить, що Заповідник не проводив заходи з підготовки до протипожежного сезону і проводити не планує.

ІНФОРМУЄМО:

2

FOR YOUR
INFORMATION:

FIRE SAFETY IN THE CEZ

(Chornobyl Exclusion Zone)

A comprehensive system of territory protection exists only on paper; patrolling has a formal character in the form of information boards and explanatory work. The departmental fire service is not funded. There is no information on the fate of specialised firefighting drones provided by the OSCE and three firefighting drones and 5 video surveillance cameras provided by the US Forest Service (installed on fire towers). The analysis of the «Public Report on the Performance of the State Agency of Ukraine on Exclusion Zone Management (SAUEZM) in 2023» shows that the Reserve did not take any measures to prepare for the fire season and does not plan to do so.

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ЧЗВ

(Чорнобильська зона відчуження)

Проведено очищення під'їзних шляхів лише до 8 пожежних водойм та водозабірних майданчиків з 40 існуючих на 2021 рік.

Резерв пального у кількості 200 тис. літрів – на зберіганні у контрагента в Чернігові.

ІНФОРМУЄМО:

..... 3 .....

FOR YOUR INFORMATION:

..... 4 .....

FIRE SAFETY IN THE CEZ

(Chornobyl Exclusion Zone)

The access routes were cleaned for only 8 fire ponds and water intake sites out of 40 existing ones for 2021.

Fuel reserves in the amount of 200 thousand litres are stored at the contractor's facility in Chernihiv.

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ЧЗВ

(Чорнобильська зона відчуження)

«Північна Пуща» займається звичною лісгосподарською діяльністю з метою отримання прибутку, проводячи незаконні та напівзаконні рубки, основним завданням яких є не підтримання бар'єрної функції, а вибіркоче вирубування кращої деревини. Але «у зв'язку із замінуванням значної території зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення ДСП «Північна Пуща», протипожежні заходи виконувались обмежено» (Публічний звіт Голови ДАЗВ 2023).

ІНФОРМУЄМО:

..... 5 .....

FOR YOUR
INFORMATION:

FIRE SAFETY IN THE CEZ

(Chornobyl Exclusion Zone)

«Pivnichna Puscha» is engaged in the usual forest management activities for financial gain, conducting illegal and semi-legal logging, the main purpose of which is not to maintain the barrier function, but to selectively cut down the best wood. However, «due to the mining of a significant area of the exclusion zone and the zone of unconditional (mandatory) resettlement of the State Specialised Enterprise «Pivnichna Pushcha», firefighting measures were carried out in a limited manner» (2023 Public Report of the Head of SAUEZM).

ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ЧЗВ

(Чорнобильська зона відчуження)

ЄБРР виділив 20 млн євро на протипожежну безпеку ЧЗВ та на систему раннього виявлення. Перший тендер на 1,1 млн. євро - закупівля протипожежної техніки. Провели тендер, виготовили 3 пожежні авто і 1 вахтовку, гроші не заплатили, техніки немає. Разом з тим, «Північна пуца» замовило два повнопривідних позашляховика Mitsubishi Pajero Sport по 1,77 млн грн у найдорожчій комплектації Ultimate.

ІНФОРМУЄМО:

..... 6 .....

FOR YOUR
INFORMATION:

FIRE SAFETY IN THE CEZ

(Chornobyl Exclusion Zone)

The EBRD has provided €20 million for fire safety at the CEZ and for an early warning system. The first tender for €1.1 million was for the purchase of firefighting equipment. The tender was held, three fire trucks and one shift truck were manufactured, but the money was not paid, and the equipment was not delivered. At the same time, «Pivnichna Pushcha» ordered two Mitsubishi Pajero Sport four-wheel drive off-road vehicles for UAH 1.77 million each in the most expensive «Ultimate» configuration.

ДАЗВ не забезпечує дотримання
пожежної безпеки у лісових
екосистемах, що виконують
бар'єрну функцію.

The SAUEZM does not ensure
compliance with fire safety in
forest ecosystems that perform
a barrier function.

.....

Таким чином лісові екосистеми ЧЗВ на
сьогодні не виконують основну, найважливішу
для людини, бар'єрну функцію - акумуляцію і
затримання радіонуклідів перетворились у
джерело загрози радіаційної безпеки
Київського регіону та Столиці України.

.....

Thus, the forest ecosystems of the CEZ
currently do not perform the main and most
important for people function of barrier -
accumulation and retention of radionuclides -
but have become a source of threat to
radiation safety in the Kyiv region and the
capital of Ukraine.

.....

Зелені реформи Плану для Програми ЄС Ukraine Facility передбачають розділ відновлення і збереження природних ресурсів

Green reforms of the Plan for the EU Programme «Ukraine Facility» include a section on restoration and conservation of natural resources.

Потребує докорінного перегляду Лісова політика України.

Головна ціль лісової політики має бути відтворення Лісів, а не створення нових лісових плантацій.

Відновлення природних, самостійних, повноцінних лісових екосистем, адаптованих до змін клімату, різноманітних, стійких, з багатим переліком екосистемних послуг. Тільки там, де вони історично були і зараз можуть самостійно існувати!

Ukraine's Forestry Policy needs to be fundamentally revised.

The main goal of forestry policy should be the restoration of Forests, not the creation of new forest plantations.

Restoration of natural, self-sufficient, full-fledged forest ecosystems, climate change-adapted, diverse, and resilient, with a rich list of ecosystem services. Only where they have historically been and can now exist independently!

МІСЬКЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ

Для кожного населеного пункту розроблено саме кліматичний план створення захисних насаджень, основна функція яких - пом'якшення екстремальних температурних коливань, викликаних зміною клімату, врятувати життя і зберегти здоров'я людей.

Це стосується і захисту від наслідків обстрілів також. Таку функцію можуть ефективно виконувати лише спеціально створені захисні насадження.

Захисні насадження та зелені зони мають у першу чергу виконувати роль кліматичних рефугіумів (прихистків), здатні запобігати подальшому ущільненню ґрунту, ефективно перехоплювати опади і переводити поверхневий стік у підземний, формувати підземні запаси води, створювати комфортний мікроклімат.

Для реалізації не потрібні додаткові витрати з міських бюджетів – потрібно лиш змінити цілі.

Implementation does not require additional expenses from city budgets - just a change in goals.

URBAN GREENING

Each settlement has a specific climate plan designed to create protective plantations, whose main function is to mitigate extreme temperature fluctuations caused by climate change, save lives and preserve health.

This also applies to protection from the effects of shelling. This function can be effectively performed only by specially designed protective plantations.

Protective plantations and green areas should primarily serve as climatic refugia (shelters) capable of preventing further soil compaction, effectively intercepting precipitation and transferring surface runoff to underground runoff, forming underground water reserves, and creating a comfortable microclimate.